

Brezobrestna posojila.

Kmetijska zveza je takoj, ko so prišli njeni poslanci v državni in deželni zbor, zahtevala, da se brezobrestna posojila dajejo vinogradnikom v višji meri. Večkrat so njeni poslanci stavili predlog, da se vračevanje brezobrestnih posojil v slabih letih odgodi ali pri malih posestnikih popolnoma odpiše; zahtevali so več strokovnega pouka v vinogradništvu, nižje cene za galico in žveplo, stavbo vzornih kleti ter slovenske kletarske inšpektorje. Ko spodnještajerski vinogradniki od leta 1910 niso dobivali več brezobrestnih posojil, so poslanci Kmetijske zveze leta 1913 po več kot triletni obstrukciji samo s tem pogojem obljubili sodelovati v štajerskem dež. zboru, ako se nemška večina zaveže, da bo dežela od 1. januarja 1914 naprej izplačala vsaj 100.000 K za brezobrestna posojila. Nemška večina je ta pogoj prisiljena sprejela. Ker je priložila zraven še država 100.000 K, je vsled odločnega nastopa in vztrajnosti poslancev Kmetijske zveze februarja 1914 dobilo brezobrestna posojila 185 naših vinogradnikov, ki so vložili prošnjo že leta 1910, v znesku 69.400 K.

Vinski davek.

Leta 1909 je avstrijski finančni minister hotel vpeljati državni vinski davek. Kmetijska zveza se je temu načrtu takoj v državnem zboru postavila po robu. Organizirala je tudi med ljudstvom odpor proti nameravanemu davku, poučevala po časnikih ljudstvo, podala občinam, gospodarskim, političnim in izobrazovalnim društvom navodila za ugovore proti vinskemu davku ter prirejala po celem Spodnjem Štajerskem protestne shode zoper vinski davek, ki so vzbudili pozornost po vsej državi. V državnem zboru so

se leta 1909 in 1910 naši poslanci v javnih sejah in v finančnem odseku ponovno izrekli proti vinskemu davku, ki pomenja smrtni udarec vinogradništvu. Njih vztrajno delo je imelo uspeh. Državni vinski davek ni bil sklenjen.

Deželni vinski davek za Štajersko pa je sklenil štajerski deželni odbor leta 1917 proti glasu naslega odbornika dr. Verstovška. Jugoslovija je ta davek od bivše štajerske sprejela, vsled večkratnih ugovorov poslancev Kmetijske zveze (zlasti dr. Hohnječa) pa se deželni vinski davek zdaj ne pobira več.

Vzorne vinograde in tranice

o zahtevali poslanci Kmetijske zveze večkrat. — V Smartnem na Paki se je trdnica tudi ustanovila. L. 1911 so naši poslanci z večkratnim posredovanjem izposlovali od vlade za štajerske vinogradnike, ki so bili po slabi letini 1910 hudo prizadeti, 100.000 kron podpore. Tudi radi odpisa davka in odložitve davčnih eksekucij so potrebno ukrenili.

Za domače kmetijske žganjarne

so zahtevali poslanci Kmetijske zveze več ugodnosti, posebno znižanje davka na žganje in da se množina davkoprostelega žganja zviša od 56 na 112 litrov.

Proti trošarinam.

Ko je pred nekaj tedni finančni minister samostalno izdal naredbu, da naj se takoj začnejo izvrševati določila o trošarinah na vino, mošt in sadno vino, je poslanec dr. Hohnjec v imenu Kmetijske zveze dne 21. septembra ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru poslal proti temu oster protest in zahteval, da pravilnik o pobiranju trošarine ne stopi v veljavo in se postopanje ustavi, dokler finančni odbor ne pove svojega mnenja!

Odpremne izkaznice za živino odpravljene.**Uspeh Kmetijske zveze.**

Velika nevolja je zavladala med našimi živinorejci, ko je znani liberalni mandarin dr. Grega Zerjav meseca januarja izdal znano trinoško naredbu, po kateri je bil vsak živinorejec kaznovan z veliko denarne globo in še poleg tega zaporno kaznijo ter mu je zapadel izkupiček živine, kdor ni imel odpredne izkaznice. Znani so nam slučaj, da so n. pr. v Mariboru zaplenili ubogemu viničarju in malemu posestniku kravico, ki jo je prodal mesarju, ravno radi tega, ker poleg živinskega potnega in uglednega lista ni imel takozvane odpredne izkaznice dež. vlade v Ljubljani. Kmetijska zveza je dobivala neprestano prošnje našega kmetijskega ljudstva, naj posredujemo, da se vendar enkrat te nepotrebne šikane odpravijo. Pisarna Kmetijske zveze v Mariboru je poslala v začet-

ku meseca septembra deželni vladi v Ljubljani dobro utemeljeno prošnjo za odpravo odprednih izkaznic. Celokupna deželna vlada za Slovenijo je v svoji seji dne 26. septembra 1920 razveljavila naredbu z dne 6. januarja 1920 št. 51 uradni list št. 10, glede uravnave prometa z govejo živino in prašiči. Tozadevna naredba je izšla pod 354 uradnega lista št. 112 dne 29. septembra t. l. Odprednih izkaznic za klavno goveda in glavne prašiče se torej za naprej ne zahteva od nikogar več, ravno tako tudi ne občinskega potrdila, ako kdo želi kupiti za lastno potrebo živino za plemo.

Kmetijska zveza je vesela tega uspeha. Zaveznica dr. Zerjava — Samostojna kmetijska stranka — pa si hoče sedaj s tujim pavovim perjem namaškariti svoj deviški klobuk.

Poslanec KZ za popravbo ob Dravi, Pesnici in Muri.

Interpelacija narodnega poslanika Ivana Vesenjaka na g. ministra za poljedelstvo i vodo (poljedelskega ministra).

Gospod minister! Že v svojem prvem proračunskem govoru v preteklem letu sem opozarjal, koliko škoda trpi država in ljudstvo pri nas vsled neurejenih rek in zaradi dejstva, da propadajo napol izvršene regulacijske naprave. Smatram za svojo dolžnost, da ponovno obračam Vašo pažnjo na naslednja dejstva:

Drava upropašča najboljšo kulturno zemljo in preti naravnost celim vasem s poginom v farah St. Janž na Dravskem polju, Sv. Marko in Sv. Marjeta, občina Muretinca. Na prizadevanje moje in lokalnih upravnih faktorjev ter pokrajinske vlade so upostavljeni za najnujnejša dela krediti v proračun in ljudstvo samo hoče sodelovati ter žrtvovati delo in denar, da se reši pogibel.

Na Pesnici so izvršena regulacijska dela z velikimi stroški, v gornjem in spodnjem delu njenega toka že pred vojsko; v srednjem delu so ali pričeta ali pa na pol dovršena. Tako n. pr. v političnih občinah Moškanjci, Mezgovci, Pacinje-Dornava. Že pet let se

na obstoječih napravah ni nič popravljalo in na pol izvršena regulacijska dela v omenjenih občinah, kjer je regulacija najnujnejša, popolnoma stoje in pričeto delo propada. Tudi na Muri v Prekmurju so jednake razmere.

Dobro vem, da ob sedanjem državnem finančnem stanju ni misliti na velika državna sistematska regulacijska dela in dalekosežne investicije, toda ravno tako se zavedam, da so manjša dela izvršljiva in z ozirom na državo in prizadeto ljudstvo neizogibno potrebna.

Zato si dovoli vprašati:

1. Ali se hočete o nujnosti in upravičenosti mojih zahtev poučiti.

2. Ali hočete svojim uradom in organom ukazati, da s krediti, dovoljenimi za proračunsko leto 1920—1921 izvršijo najnujnejše obrambne naprave ob Dravi in Muri ter popravbo ob Pesnici.

Prosim pisмени odgovor.

Z odličnim spoštovanjem

J. Vesenjak.

Beograd, dne 28. sept. 1920.

Poprave ob Dravi, Pesnici in Muri.

(Piše poslanec J. Vesenjak.)

Na svojo zadnjo interpelacijo in osebno posredovanje sem dobil od ministra za poljedelstvo in vodo dne 1. oktobra tega leta pod št. 6150 sledeči odgovor:

Na vprašanja, katera ste mi izvolili staviti o regulaciji rek Drave, Mure in Pesnice, to sta:

1. Ali se hočem prepričati o nujnosti in upravičenosti Vaših zahtev,

2. Ali hočem svojim uradom in organom ukazati, da se na osnovi kreditov, odobrenih za leto 1920—21 izvrše najnujnejše obrambne naprave na Dravi in Muri in da se popravijo dela na Pesnici, imam čast odgovoriti sledeče:

k točki 1. Popolnoma sem prepričan o nujnosti in upravičenosti Vaših zahtev in mnogo mi je ležeče na tem, da se najnujnejša dela po možnosti čim prej izvršijo.

k točki 2. V to svrhu sem izdal potrebne odredbe podrejenim organom in uradom, da na osnovi odobrenih kreditov za to proračunsko leto izvršijo najnujnejša dela ob imenovanih rekah, posebej pa še v krajih, katere ste v svoji interpelaciji navedli. (Citatelji moje interpelacije znajo, da sem posebej navedel: St. Janž, Sv. Marko, Muretinca in razne kraje ob Pesnici.)

Tako se glasi odgovor ministrov. Upam prav

trdno, da se bodo popravbe res izvršile, saj sem skupaj z okrajnimi oblastmi, posebej z g. vodjem glavarstva v Ptuj in g. civilnim komisarjem v Prekmurju storil vse, kar je bilo mogoče. Posebej pa sem skrbel da kljub velikim težavam, ki jih ima država v denarnem oziru sedaj, spravim v proračun nekatere kredite. Gotovo je, da je moje delo le pričetek. Moj naslednik bo imel za naše kraje nalogo in dolžnost, da pridemo do uspeha, kakor je mogel in za ljudstvo potreben Posebej bo treba paziti, da se krediti nazadnje ne uporabijo samo za — Ljubljanco!

O popravah ob Dravi, Pesnici in Muri sva razpravljala posebej mnogo s prejšnjim ministrom poljedelstva, mojim spoštovanim tovarišem Roškarjem, in povdarjati moram, da je on to in marsiktero drugo našo kmetijsko zadevo krepko podpiral. Tudi sedanjí minister, Srb-radikalec dr. Velizar Janković nam je naklonjen.

Da bo delo dobro uspelo, pa rabimo v Ptuj poseben gradbeni oddelek, kajti jasno je, da je mariborski preobložen. Tudi v tem oziru sem ponovno govoril z oblastmi v Ljubljani. Storit danes to še javno v časopisu z zagotovilom da se na Štajerskem ne bomo zadovoljili s tem, da se nas tolaži z bodočnostjo, ker g. nadsvetnik Klinar vidi samo malo čez svojo Ljubljanco.

Naš poslanec za po toči poškodovan.

Interpelacija narodnega poslanika Ivana Vesenjaka na gospoda ministra za ishrano in obnovo zemlje.

V posebnem memorandumu (spomenici) in prošnji sem skupno s kolegom dr. Hohnjecem in Pišekom opozoril na ogromno škodo, ki jo je napravila toča koncem meseca junija po Dravskem polju in po Slov. goricah. Tam smo utemeljili potrebo in prosili prav izdatne pomoči tudi za jesensko setev (pšenica, rž). Znano nam je, da so pokrajinske oblasti storile pač, kar je v njihovi moči in da so posebej strokovno in vesno ocenile škodo. Ni nam pa znano, kaj je na to našo taksirano prošnjo in memorandum napravil g. minister za ishrano in obnovo zemlje.

Zato vprašam:

1. Ali je gospodu ministru znano, kako nujno potrebna je pomoč od strani države pri nabavi pšenic in rži za setev v prizadetih krajih.

2. Kaj je gospod minister ukrenil, da se tej potrebi zadosti.

Opozarjam, da je prav skrajni čas, ker se setev pričenja.

Prosim za pisemen odgovor.

Iv. Vesenjak.

Beograd, dne 28. septembra 1920.

Kake bomo volili s kroglicami?

Največja novost za naše volilce bo glasovanje s kroglicami. Stvar pa je zelo preprosta.

Najprej je treba vedeti, da ne bomo volili posameznih poslancev, ampak stranko: naši volilci seveda Kmetijsko zvezo, liberalci in samostojneži svojo, in komunisti svojo stranko. Vsaka stranka bo za naše Štajersko-prekmursko-koroško volilno okrožje postavila 20, oziroma 21 kandidatov. Vsak volilec bode torej s stranko volil vseh 20 ali 21 kandidatov, ki jili je postavila njegova stranka.

Za vsako stranko bo v volilni sobi postavljena po ena skrinjica: ena za Kmetijsko zvezo, ena za komuniste, ena za liberalce in Samostojne itd. Za temi skrinjicami bodo sedeli ali stali predstavniki strank. Za skrinjico Kmetijske zveze bo stal predstavnik naše Kmetijske zveze, za skrinjico komunistov predstavnik komunistične stranke itd.

Ko volilec stopi v glasovalno sobo, mora, preden glasuje, povedati glasno, da ga slišijo vsi člani volilnega odbora (predsednik, en član volilnega odbora in predstavniki strank), ime, priimek in poklic, v mestih, kjer je več volišč, pa tudi svoje stanovanje.

Predsednik ali eden izmed članov volilnega odbora mora vsakemu volilcu, predno ga pripusti k glasovanju, glasno povedati, katero ali čegar kandidatno listo predstavljajo glasovalne skrinjice. Ako volilec ne zna čitati, mu mora na njegovo zahtevo predsednik ali član odbora prečitati vsa imena na kandidatnih listah. Ako se vse to ne zgodi, ima vsak član odbora pravico, da temu ugovarja in da, ko se glasovanje izvrši, zabeleži v zapisnik protest zoper nepravilno postopanje odbora. Vsak predstavnik liste ali njegov namestnik ima pravico volilcu povedati, kateri stranki pripada ta ali ona kandidatna lista ali skrinjica.

Predsednik da volilcu, predno ta prične glasovati, eno kroglico. Ko volilec prejme kroglico, je dene v desno roko, zapre roko in gre s tako zaprto roko odskrinjice do skrinjice po vrsti, vstakne roko v vsako skrinjico, kroglico pa pri tem spusti v ono skrinjico, za katero hoče on glasovati, naši volilci torej seveda v skrinjico Kmetijske zveze. Ko polegne roko iz zadnje skrinjice, jo mora vpričo vseh odpreti, tako da lahko vidi vsakdo, da nima več kroglice v njej in da je glasoval. Oni volilec, ki zaradi hibe na roki ne bi mogel glasovati tako, kakor smo opisali, ima pravico pred volilni odbor pripeljati pooblaščenca, da namesto njega glasuje s kroglico. Ko je volilec oddal glas, mora oditi z volišča.

Najnujnejše delo za naše priistaše.

1. Kjer še reklamacijsko postopanje ni končano, takoj natančno pregledajte volilni imenik v vsaki občini. Liberalni in samostojni župani so posebno v celjskem in posavskem okrožju izpustili mnogo, mnogo naših najboljših volilcev, a v pisali so veliko število takih, ki nimajo volilne pravice (take, ki so manj kot 21 let stari, ki 25. sept. niso bivali 6 mesecev v dotični občini, ki so Nemci in nemčurji, ki so bili kaznovani radi goljufije in radi enakih prestopkov).

2. Takoj reklamirajte! Naše, ki so izpuščeni, noter! Nasprotnike, ki nimajo volilne pravice, brez usmiljenja ven! Če reklamirate naše noter, napravite tako-le vlogo: „Občinskemu predstojništvu občine...! Iz volilnega imenika za ustavotvorno skupščino je v naši občini izpuščen volilni upravičenec..., v... hišna št. ... (Tu navedi natančno ime, priimek, stan, bivališče in hišno številko.) Zahtevamo, da vpišete tega volilnega upravičenca pravilno v volilni imenik. Kot dokazilo, da je volilec, prilagam: krstni list, domovnico! (ali delavsko knjižico), potrdilo občinskega urada (ali gospodarja), da biva J. J. že nad 6 mesecev neprestano v tej občini. Izjavljam, da je reklamiranec po rodu in mišljenju

Slovenec. Datum. Podpis." — Vsi uradi: župni in občinski, morajo vsakemu dati na zahtevo dokazila, (krstni list, potrdilo o domovinstvu in bivanju). Te listine so kolka proste. Če pa je kdo vpisan, ki nima volilne pravice, pa napravi tako-le reklamacijo: „Občinskemu predstojništvu občine . . . ! V volilnem imeniku za ustavotvorno skupščino je vpisan J. J. . . . v . . . h. St. . . . , ki po zakonu nima volilne pravice, ker (tukaj navedi vzroke): še ne biva šest mesecev v tej občini, ali ker se 25. septembra 1920 ni bil 21 let star, ali ker je po rojstvu in mišljenju Nemca ali Nemčur, ali ker je bil kaznovan itd.). Kot dokaz prilagam potrdilo občinskega urada ali župnega urada, ali izjavo dveh ali treh zanesljivih oseb. Z ozirom na te podatke, o katerih resnično tudi sam jemčim, zahtevam, da se J. J. črta iz volilnega imenika. Datum. Podpis." O vloženih reklamacijah zahtevajte od občinskega urada potrdilo. Reklamacijska komisija pri občini mora reklamacije takoj rešiti in pisмено obvestiti osebo, ki je reklamirala. Če je reklamacija zavrnjena, ima reklamant pravico, da se v 24 urah pritoži na okrožno sodnijo v Mariboru. Pritožba se mora vložiti pri občini.

3. Iz vsake občine imenujte takoj dva zanesljiva in ugledna naša volilca kot predstavnika kandidatne liste naše stranke. Agilnih agitatorjev ne določajte za to službo, ker jih bomo potrebovali na dan volitve za agitacijo. Predstavniki pa bo imel nalogo, da bo na dan volitve pri volilni skrinjici na volišču predstavljal našo stranko. Volilcem, ki bodo prišli v volilno sobo, bo moral po-

vedati, katera skrinjica je naša, da naši ne bodo vrgli glasovalne kroglice v skrinjico kake nasprotne stranke.

Vsakega, ki ga izbere za predstavnika, vprašajte, ali sprejme to mesto. Za vsako občino prijavite imena in natančne naslove dveh imenovanih predstavnikov takoj tajništvu Kmetijske zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna). Da ne bo pomote, še enkrat povdarjamo, da oba predstavnika nista člana volilne komisije. V občinah, odkoder ne dobimo imen predstavnikov, bodo samo nasprotniki imeli svoje ljudi pri volilnih skrinjicah. Še enkrat prosimo zaupnike po vseh občinah bivše Slovenske Stajarske, Prekmurja in Mežiške doline, da nam takoj, ko čitajo te vrstice, javijo imena predstavnikov. Stranka mora imena predstavnikov in njihovih namestnikov s kandidatno listo vred naznaniti okrožnemu volišču v Mariboru.

4. Povsod vseh in občinah priročajte pogosto sestanke naših somišljenikov.

5. Razlagajte volilcem naš program, posebno točke glede slovenske samostojnosti.

6. Vsak krajevni odbor Kmetijske zveze si naj naroči knjižico o volilnem redu, ki jo je izdal dr. St. Sagadin. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Cena 16 K.

7. Zbirajte povsod, posebno pri premožnejših za volilni sklad Slovenske kmetijske zveze.

Kmetiska zveza v Mariboru.

Politični ogled.

Jugoslavija. Narodno predstavništvo se je sestalo 12. t. m. Poslanci mislijo rešiti najnujnejše zadeve o ukaz-zakonu, nato pa se bodo vrgli poslanci vseh strank v volilni boj. Že tolikrat omenjeni ukaz-zakon, če bo sprejet od zbornice, se bo tikal samo naredb o pobijanju draginje ter zagotovitve reda in miru v državi. Te dni se bodo začela pogajanja med Jugoslavijo in Italijo zastran rešitve jadranskega vprašanja. Kot naša odposlanca bosta nastopila zunanji minister dr. Trumbić in dr. Memčilo Ninčič. Naše odposlanstvo bo prejelo navodila za ta pogajanja od vlade. Ker je pa koroško glasovanje izpadlo za nas neugodno, bodo prišli Italijani pri teh pogajanjih s čisto novimi, seve za nas nesprejemljivimi predlogi glede Gorenjske. Rešitev jadranskega vprašanja bo nastopilo vsled za nas neugodnega plebiscita na Koroškem v čisto drugi, še veliko bolj črni luči kot doslej. Danes je sploh dvomljivo, če se bode Italija pogajala z nami zastran Jadrana, če ne bo ugrabil na svoji volji, kar se jej bo zljubilo v njeni roparski grabežljivosti. Vsled neugodnih vesti s Koroške so zahtevali naši poslanci od beogradske vlade, da vzame ubogo naše zavedno koroško ljudstvo pod zaščito pred skoro gotovimi nemškimi šikanami in nasilji.

Avstrija. Avstrijski parlament je sklenil, da se naj prikloni Avstrija Nemčiji. Tozadevni sklep pride na ljudsko glasovanje v Avstriji. Ta avstrijski sklep bodo seve tople podpirali Italijani.

Rusija-Poljska. Predhodni mir med Rusijo in Poljsko je bil podpisan 11. t. m. v Rigi. Demarkacijsko črto tvorijo sedanja bojna črta med obema armadama z malimi izjemami. Od sedanje fronte črte se bodo pomaknile ruske in poljske čete za 35 verst. Izpraznjeni pas med rusko in poljsko bojno črto velja kot nevtralna tla. Po preteku 144 ur po podpisu tega predhodnega miru se ustavijo sovražnosti na obeh straneh. Ako se sedaj podpisani predhodni mir ne odpove, velja to mirno stanje do podpisane pravega miru. — Poljaki so zavzeli po ljutih bojih mesto Vilna. Povsod drugod na bojni črti se vršijo med Rusi in Poljaki manjše praske, ki pa nimajo nikakega vpliva na mirovna pogajanja. Med Poljaki in Litvinci se je podpisalo premirje 7. t. m. v Suvalki. Generalu Wranglu, ki je napadal boljševike iz Krima, ponujajo Rusi mir. Doslej se še Wrangel ni odločil. Rusija je odredila mobilizacijo vseh sovjetskih državljanov iz letnikov 1886, 1887 in 1888. Na Poljskem je izbruhnila stavka železničarjev, ki zahtevajo višje plače.

Kmetiska zveza.

Naznanila.

Volilni shodi KZ

se vršijo prihodnje tedne po tem-le redu:

V nedeljo, 17. oktobra:

Poljčane, po rani maši.

Makole, po večernicah.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah, po rani sv. maši.

Sv. Andraž v Slov. gor., po pozni maši.

Sv. Bolfenk v Slov. gor., po večernicah.

Sv. Martin pri Vurbergu, po rani sv. maši.

Dogoše pri Mariboru, gostilna Smirmaul, popoldne ob dveh.

St. Lenart v Slov. gor., po rani maši.

Gomilsko, po večernicah v Gasilnem domu.

V nedeljo, 24. oktobra:

Celje, ob pol 9. uri popoldne, v vrtni dvorani „Belega vola.“

Sv. Juri v Slov. gor., po rani sv. maši pri Krajncu.

Selnica ob Dravi, po rani maši.

Zetale, po rani maši.

Rogatec, po pozni maši.

Sv. Rok ob Sotli, po večernicah.

Sv. Vencesi, po maši.

Laporje, po večernicah.

Spitalič, po maši.

Sv. Jernej pri Konjicah, po večernicah.

V ponedeljek, 25. oktobra:

Sv. Križ tik Slatine, zjutraj ob pol osmih.

Luče. V nedeljo, dne 24. oktobra, se vrši po rani službi božji shod KZ v Lučah. Govorita Martin Steblovnik in Vladimir Pušenjak. Može in mladeniči iz župnij Luč in Solčava, prihitite v obilnem številu na shod!

Rečica ob Savinji. V nedeljo, dne 24. t. m. popoldan po večernicah se vrši shod KZ v Rečici ob Savinji. Govorita Martin Steblovnik in Vladimir Pušenjak. Pričakuje se obilne udeležbe iz cele župnije.

Poročila.

Volilna shoda na Hajdini in v Ptujju sta se preteklo nedeljo jako dobro obnesla. V imenu vodstva KZ je obširno poročal prof. Ivan Vesenj. Hajdina je stara zavedna postojanka slovenske kršćanske kmetijske misli in bo pokazala svoje odločnost tudi pri teh volitvah. Zborovalci so z ogorčenjem obsodili demokratske laži o voditelju dr. Korošcu ter se zahvalili govorniku za razna uspešna posredovanja. V Ptujju bo še pozneje en shod na željo mož, ki prihajajo k rani maši. Naša KZ stoji v ptujskem okraju neomajano.

Gernjegrajski okraj. Preteklo nedeljo sta se vršila dva dobro obiskana shoda KZ v Novi Štifti in pri Sv. Frančišku. Na obeh shodih sta govorila kmet Martin Steblovnik in nadrevizor Vladimir Pušenjak. Razpravljala sta o programu KZ, o samoupravi, o agrarni reformi, o davčnih vprašanjih, šolskih zadevah itd. Program stranke kakor tudi načrt za delo v konstituantni se je splošno odobrazil. Sprejele so se tudi resolucije.

Zborovalci zbrani za shodu SKZ dne 10. oktobra 1920 zahtevajo:

1. da se agrarna reforma čim prej izvede in pri razdelitvi gozdnih pašnikov upoštevajo oni, ki so najbolj potrebni.

2. protestirajo proti predloženemu proračunu, ki najhujše obremenjuje kmeta in delavca. Proč s trošarinami.

3. zahtevajo, da se že sklenjeni davek na vojne dobičke pobere in išče država nove davke pri kapitalistih in vojnih dobičkarjih, ne pa pri kmetih in delavcih.

4. Zahtevamo samoupravo za Slovenijo.

5. Nikdar ne sme v naši državi kak ukazni zakon dobiti veljavnost, temveč se morajo vsi zakoni po stavno skleniti v izvoljenem zboru.

6. Zahtevamo, da se šolski zakon uredi tako, da bo prebivalstvo imelo več vpliva in da se šola vpostavi na verski podlagi.

7. Zahtevamo, da se Sloveniji v državi SHS da kar mogoča obširna samouprava, da bi se moglo prav skrbeti za domače gospodarske potrebe.

Razbor pri Loku. Tudi pri nas smo se začeli politično gibati in navduševati za Kmetisko zvezo. Zadnje nedeljo, 10. oktobra po sv. opravilu smo imeli lepo obiskani shod Kmetijske zveze. Govorila sta Keše iz Trbovelj in M. Krajnc iz Maribora. Med poslušalci, ki so z zanimanjem poslušali govornika, pa

o bilo tudi nekaj „samostojno“ navdahnjenih, ki se hoteli govornika motiti. Ko pa se jim to ni posrečilo, so jo med ploskanjem množice popihali z zborovalci. Eden je še ostal in si brusil jezik. Takoj se je videlo, kje ga čevalj žuli. Ko je govornik začel govoriti o nekdanjih kmetijskih oderuhih, jo je tudi ta samostojni junak odkuril. Hvala Bogu, led je prebit, zanimanje za Kmetisko zvezo ki je tekom 14 let je mnogo storila za kmetisko in delavsko ljudstvo, naste pri nas vedno bolj. Zdaj je treba ljudi le še podrobno poučiti o Kmetiski zvezi, jim razjasniti važnost prihodnjih volitev za naše gospodarstvo in za čero in jih organizirati, nabirati pridno ude, jih vabiti na manjše sestanke in razgovore. Ljudstvo je do- ro in dovezetno za dobro misel. Odborniki, ki so se oločili na shodu, bodo tudi svoje organizacijsko de- lo vneto vršili in tako bo na dan volitve tudi Razbor pokazal, da hoče imeti v državnem zboru kršćanske oslance!

Jurklošter. Shod Slovenske kmetijske zveze v Jurkloštru se je zadnje nedeljo, 10. oktobra, le- po izvršil. Soba Gradove gostilne je bila natlačena polna. Ljudstvo je z velikim zanimanjem sledilo go- vorom. Shod je vodil in govoril o programu naše stranke g. Skoberne iz Rajhenburga. O nasprotnih strankah posebno pa o zločinski politiki Samostojne nad kmetiskim stanom pa Deželak iz Smilovca. Ljud- stvo je glasno izražalo svojo nevoljo nad Samostojno kmetisko stranko. Na shodu se je videlo, da je veči- na Jurkloštarčanov na naši strani. Izvolil se je kra- jevni odbor Slovenske kmetijske zveze. Predsednikom se izvoljen ugledni kmet Matevž Zalokar iz Jurkloš- tra. Sprejete so bile iste resolucije kakor pred nekaj tedni na shodih pri Sv. Miklavžu in Sv. Rupertu nad Laškim.

Za Kmetisko zvezo so nabrali zaupniki na se- stanku v Šoštanju 1231 K.

Za Kmetisko zvezo so nabrali na shodu pri Novištiti 276 K.

Za volilni sklad KZ je nabrala zaved- na mladenka Marija Ušen v St. Petru v Savinjski dolini pri dobrih sosedih v Spodnjih Grušovljah svo- to 320 K.

Navedila.

Zaupnike Kmetijske zveze po vseh žu- onijah, kjer so naznanjeni volilni in drugi shodi Kmetijske zveze, prosimo, da skrbijo za številno ude- ležbo. Naj nastopajo povsod tudi domači govorniki.

Se enkrat predstavniki. Nužno pro- simo, naznanite nam iz vsake občine takoj predstavi- nke kandidatne liste. — Tajništvo KZ.

Kmetijski govorniki! Prosimo vse mo- že in mladeniče, ki nastopajo kot govorniki, da ta- koj javijo tajništvu Kmetijske zveze v Mariboru svoj naslov. Ko bodo nastopali kandidati na volilnih sho- dih je potrebno, da govori poleg kandidata še drug govornik.

Volilnih shodov

ki se vršijo v zaprtih prostorih, ni treba na- znanjati. Pač pa se morajo naznaniti shodi pod milim nebom okrajnemu glavarstvu vsaj en dan prej (kolek 4 K). **Volilne shode vodi sklicatelj.** Ker so naši shodi sklicani samo za pristaše Kmetijske zveze, se morajo nasprotniki odstraniti, če jih predsednik k temu pozove. Ako bi nasprotniki motili zborovanje in na poziv pred- sednika ne bi hoteli mirovati ali se odstraniti, jih naznanite državnemu pravdnistvu in navedite tudi priče. **Kazni,** ki so določene za motilce in razbijalce shodov so zelo ostre (zapor od enega tedna do šest mesecev!)

Mladinska organizacija.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 10. t. m. se je tudi pri nas ustanovil orlovski pododsek. Br. Stabej je v krasnem govoru pojasnil namen in pomen Orla. K ustanovitvi so prihiteli bratje Orli iz Središča, se- stre Orlice in naraščaj. Lepe, točno izvršene vaje so navdušile občinstvo; hvala bratom in sestram s Sre- dišča! Z navdušeno pesmijo: „Da srca zvesto kakor zdaj, ostala bodo vekomaj!“, se je končala ta lepa slavnost.

Igre za naša dekleta. Dekliških iger za naše odre silno manjka, ker so vse dosedanje že stokrat preigrane. Zato je priznani pesnik Silvin Sardenko spisal štiri igre, ki se odlikujejo po svoji globokosti, lepoti in umetnosti. Prvi dve sta nabožne vsebine, a drugi dve posvetne. Zbirka nosi naslov: „Nedeljske ure na društvenih odrih“ in se naroča pri Krekovi prosveti v Ljubljani, Poljanska cesta 4. Stane izvod 15 K, 7 izvodov skupaj 95 K. Hitro naročajte, ker je zaloga majhna.

Naročajte „Slov. Gospodarja“ vsaj za čas volilnega boja! Pro- dajajte ga pred cerkvijo ob ne- deljah. Naročajte ga skupno več izvodov za razprodaje.

Shranite dobro to številko Slov. Gospodarja!